

Hürriyet > Yazarlar > Murat Yetkin > Erdoğan kazandı ama işi artık daha zor

Murat Yetkin

Erdoğan kazandı ama işi artık daha zor

17 Nisan 2017

İşin bir hukuki boyutu var ki, ister yüzde 51, ister Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın gönlünden geçtiği gibi yüzde 60 olsun bir şey fark etmiyor.

Erdoğan, 10 yıldan beri kafasına koyduğu hedefe ulaştı, başkanlık sistemine geçti. Artık MHP desteğine de ihtiyaç kalmadığına göre Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi gibi aslında herkesin ne olduğunu bildiği dolambaçlı ifadelere de gerek yok bence.

Erdoğan zaferini açıkladığı sırada 55 küsur milyon seçmenin yüzde 86'sının oy kullandığı referandumda "Evet" oranı yüzde 51,4, "Hayır" oranı yüzde 48,6 idi.

Ve bu sonuç üzerine Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) gölgesi düşmüştü. YSK Başkanı Sadi Güven kusura bakmasın ama iş işten geçtikten sonraki açıklaması, herhalde vicdan sahibi okumuş yazmış AK Partilileri de tatmin etmemiştir. Oy sayımız geçildikten sonra, daha önce kendi koyduğunuz kuralı çiğneyerek mühürsüz oy pusulalarını geçerli saymak, maç başladıktan sonra ceza sahası içinde faul yapmayı penaltı olmaktan çıkarmaya benziyor.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu yine de her iki kişiden birisinin parlamenter sistem yerine başkanlık sistemine geçmesine karşı durmasının, kabul edilen metni bir toplumsal uzlaşma belgesi olmaktan çıkardığını söyledi.

Referandum sonuçlarının başka çarpıcı yanları da var.

Başta Ankara ve İstanbul...

Ankara (yüzde 51,2) İstanbul (yüzde 51,4) ile “Hayır” dedi. İstanbul’da buna Erdoğan’ın evinin bulunduğu Üsküdar ilçesi dâhil.

İçinden AK Parti’yi çıkararak Milli Görüşün yükselişi, 1995 yerel seçimlerinde hem İstanbul’u (Tayyip Erdoğan ile) hem Ankara’yı (Melih Gökçek ile) kazanmasıyla başlamıştı.

Tamam, bu bir seçim değildi ama AK Parti’nin yanında ona destek sözü veren MHP de vardı.

Ankara Belediye Başkanı Melih Gökçek ve İstanbul Belediye Başkanı Kadir Topbaş’ın ve il başkanlarının Erdoğan’a anlatacak şeyleri olsa gerek, çünkü sorulacağı benziyor.

Ve İzmir. Acaba Başbakan Binali Yıldırım neredeyse son bir haftayı o bölgede geçirmemiş olsaydı İzmir ve Aydın’da “Hayır” oranı yüzde 70’in de üstüne mi çıkacaktı?

Sadece onlar değil. Belediyeyi daha 2014’de AK Parti’nin aldığı Antalya, MHP’nin etkili olduğu Adana, Mersin...

Bu saydığımız illerin toplamı Türkiye’nin şehirleşme oranı, sanayileşme oranı, ticareti, eğitim imkânları, kültürel gelişim imkânları en yüksek, en çok dünyaya açık kesimini temsil ediyor.

Buna içiniz el veriyorsa “Halk demokrasisi böyle bir şey, ister kabul et, ister etme” cevabı vermek ortadaki gerçeği değiştirmez.

Erdoğan şimdi sanayi üretimi (Gaziantep ve Kayseri dışında) pek olmayan, eğitim, ihracat, kültürel gelişim imkânları işte ona göre ve en içine kapanık kesimine onaylattığı anayasa ile Türkiye’nin sanayi üretiminin, ihracat kapasitesinin, turizm gelirlerinin, eğitim potansiyelinin, kültürel üretiminin en yüksek olduğu, en dışa açık kesimini de yönetmek durumunda.

Bu sosyolojik ayrışmanın, yani kentleşme ve eğitim arttıkça “Evet” oylarının azaldığı gerçeğinin dün gece AK Parti Genel Merkezinde, her halde o kırgınlık ve hayal kırıklığı ile çok daha açık ve çıplak (ve biraz da kaba) sözlerle ifade edildiği kulise yansıdı ama biz tekrarlamayalım, ayıp olur.

Hayırcıların referandum kampanyası boyunca karşı karşıya

kaldığı bütün eşitsizliklere rağmen sonuç, sokaktaki her iki kişiden birisinin, hatta terörist diye, darbeci diye damgalanmayı dahi göze alıp gücün tek elde toplanmasına karşı çıktığı gerçeğidir.

Gönlünden geçtiği gibi yüzde 60, hatta son haftaya kadar hükümet yanlısı kalemlerin tahminlerinde olduğu gibi yüzde 55-56 dahi olsaydı, Erdoğan dün akşamki konuşmasını muhtemelen “Sandıklar patladı” temasıyla yapacak ve hedeflediği adımları çok daha rahat atabilecekti.

Yüzde 51/49 oranıyla da hukuken her şeyi yine yapabilir, ama siyaseten işi zorlaşmış durumda.

Çünkü yukarıdaki tabloya ek olarak birkaç gerçek daha ortaya çıktı çünkü sonuçlarla.

Beğenin, ya da beğenmeyin, Kılıçdaroğlu (HDP eş-başkanlarının dahi hapiste olduğu olağanüstü hal koşullarında) “Hayır” kampanyasının görünürdeki tek lideri olarak ortaya çıktı. CHP’nin yüzde 25 olan oy potansiyeline ve HDP’nin zaten yüzde 10 civarını aşmayan potansiyeline karşın, CHP’yi öne çıkarmadan yüzde 49 sınırını gördü.

Başta Ankara ve İstanbul olmak üzere bütün o büyük şehirlerdeki CHP örgütlenmelerinin yarından itibaren farklı bir moralle, yenilen değil yenen onlarmış gibi çalışmaya başlayacakları söylenebilir.

Ayrıca “Hayır” tercihi yapanlar yalnızca gücün tek elde toplanmasına karşı durmadılar, modern, özgürlükçü ve yüzü Batıya dönük bir Türkiye tercihlerini de dile getirdiler.

Oysa Erdoğan, içeride gazetecilere konuşurken kapsayıcı ve kucaklayıcı konuşmaya özen göstermesine karşın, balkona çıkıp kendisine sevgi gösterisinde bulunan kitleyi görür görmez, idam cezasını geri getirme sözünü hatırladı.

Üstelik daha birkaç dakika önce Türkiye’nin “dost ve müttefiklerinden” sonuçları saygıyla karşılamalarını talep edip, Türkiye’nin ilişkilerin gelişmesini istediğini söylemiş olmasına rağmen.

Tekrarlamak gerekiyor ki, idam cezasını getirmek yalnızca Türkiye’deki demokrasiyi üçüncü lige itmekle kalmaz,

yalnızca Avrupa Birliği (AB) ile siyasi ilişkilere ağır hasar vermekle de kalmaz, Türkiye'ye gelmesi beklenen yatırımların engellenmesi dâhil ekonomiye de ağır hasar verir.

Yanlıştır, bu yanıltıcı ısrar edilmesi daha yanıltıcıdır.

Aslında durumu anlamak için fazla söze de gerek yok. Erdoğan ve AK Partililerin dün gece televizyon ekranlarına yansıyan yüz ifadelerine dönüp bakmak yeterli olur.

Sanki zafer kazanmış değil, bu sonuçla şimdi ne yapacağını düşünen ifadelerdi onlar; bu zaferin hayli yorucu, yıpratıcı olduğu anlaşılıyor.

Erdoğan amacına ulaştı, Türkiye'de yeni bir dönemi başlattı, ama artık işi eskisine göre daha zor.

SON 24 SAATTE NELER OLDU?

